

FORSIDEN:

Mandag Aften den 1. April 1946.

GALLUP:

Rationerne og det sultende Europa.

Læs Side

KUN FRIVILLIG NEDSKÆRING AF RATIONERNE

for at hjælpe det sultende Europa, siger de fleste.Ikke samme Offervilje overfor Tyskland.

Over hele Landet indsamles nu Bidragene til det sultende Europa i Form af Rationeringsmærker og Pengegaver. Diskussionen om frivillig Hjælp kontra tvungen Nedskæring af Rationerne er slut. Regeringens Synspunkt har været afgørende, og der er for saa vidt ikke mere at tale om. Dansk Gallup Institut har imidlertid været nysgerrig efter at hvad staten, hvorledes hele Spørgsmaalet opfattes af den store Befolkning, hvorledes en eventuel Folkeafstemning vilde have afgjort Sagen, og har i de sidste Uger stillet en Række Spørgsmaal til et repræsentativt Udsnit af alle voksne Danskere, der tydeligt belyser den almindelige Opfattelse.

Selvfølgelig skal Europa hjælpes.

Som et Grundlag for de følgende Spørgsmaal har Institutet først undersøgt Indstillingen i Almindelighed ved at spørge, om man synes, at det sultende Europa bør hjælpes. Spørgsmaalet i sig selv rummer muligvis lidt Tendens. Det er svært at sige Nej til, men kan vanskeligt stilles anderledes. Resultatet viser da ogsaa, at 96 pct. har svaret bekræftende og blot 4 pct. ikke bifalder nogen Hjælp. Det forsvindende Faat, der har sagt Nej, begrunder for Størstedelen deres Nægtelse med en Henvisning til, at vi selv trænger til Hjælp, og der er ikke nogen, som hjælper os, men overfor den almindelige Enighed om Princippet, betyder det kun lidt.

Frivillig Rationering langt at foretrække.

Det er altsaa næsten alle, som er villige til at hjælpe, og disse 96 pct. er dernæst blevet spurgt, om denne Hjælp skal ske ved frivillig yderligere Rationering eller ved Nedskæring af Rationerne fra Statens Side. Her er Meningerne noget mere delte, selvom den frivillige Rationering finder et stort og afgørende Flertal:

fed 73 pct. foretrækker frivillig Rationering,
19 pct. mener, at Rationerne bør nedstilles, og
8 pct. ønsker begge Dele skal ske.

Kun 1 pct. af de adspurgte har ikke vidst, hvad de skulle svare.

Tilhængerne af Nedstillinge af Rationerne udgør saaledes over en Fjerdedel, og naar man analyserer Stemningen i de forskellige Inddelinger af Materialet, er det vel dem, der kan nævne den største Interesse. Hvor og i hvilke Befolkningslag er de stærkest repræsenterede? Det viser sig, at Mænd og Kvinder ser fuldkommen ens paa Spørgsmaalet, derimod er Ønsket om Nedstillinge større blandt de yngre end blandt de ældre (ialt 31 pct. mod 25 pct.) og ogsaa langt mere udbredt blandt de bedre situerede end blandt det brede Befolkningslag - 24 pct. i Arbejderstanden, 31 pct. i Middelstanden og 40 pct. blandt de Bedrestillede. Fra Hovedstaden aftager Tilhængerne af en Nedskæring jævnt over Provinsbyerne til Landdistrikter, idet de møder op med 31 pct. i København, 28 pct. i Provinsbyerne og 24 pct. paa Landet.

Konservative og Kommunister mest ivrige for Nedskæring.

Fordeltes Svarene efter Partitilhørighed, faar man den kuriøse Oplysning, at med Hensyn til tvungen Nedskæring ser Konservative og Kommunister ret ens paa Sagen med den højeste Procent, medens Socialdemokrater og Venstre er lige saa enige med den laveste. For samtlige Partier viser Resultatet sig at være:

	Rationeringen frivillig	Bonde tvungen tvungen	Bonde tvungen og frivillig
Socialdemokrater.....	78	15	7
Konservative	64	30	6
Radikale	67	26	7
Venstre	80	15	5
halv- Retsforbundet	73	27	-
fed Kommunister	63	30	7
Dansk Samling	78	17	5

Men selvom der saaledes er nogen Forskel paa Meningerne indenfor Befolknings forskellige Afslygninger, kan intet rokke ved den Kendsgerning, at det helt igennem er den frivillige Rationering, som foretrækkes, og Resultaterne af Indsamlingen maa nu vise, hvor alvorligt Danskerne tager det klart udtalte Ønske om at hjælpe.

Hvilke rationerede Varer burde nedskæres.

Hvad det er, Befolknigen ønsker at ofre til det sultende Europa, vil vise sig, naar Indsamlingens Resultater er gjort op, men det kan være af Interesse at konstatere, hvilke af Rationerne, der efter Folks Menig bedst kan sættes ned. Af det foregaaende fremgik det, at over en Fjerdedel var Tilhængere af tvungen yderligere Rationering, og Gallup Institutet har saa spurgt dem om, hvilke Varer, de mente, burde nedskæres.

Denne Spisekammer Status hos alle dem, der ikke har Tillid til, at Frivilligheden vil skæppe tilstrækkeligt, viser for hele Landet følgende Skala:

3

Brød 30 pct.
Gryn 26 "
Smør 23 "
Sukker 21 "

Hos begge Køn, blandt begge Aldersgrupper og i alle Dele af Landet er Rækkefølgen den samme og Variationerne i Procenterne ret minimale. Kun indenfor de tre Socialgrupper afgiver de Bedrestillede ved at gøre Smør til Nummer eet og Gryn til Nummer fire med henholdsvis 31 pct. og 19 pct., medens Brød og Sukker indtager en Mellemstilling med 25 pct. hver.

At Brød og Gryn vilde indtage Førstepladsen kan næppe vække nogen Forundring, men at Springet derfra til Smør og Sukker ikke er større, end det er, taler kun til Ros for den almindelige Opfattelse, selvom denne kun har fundet Udtryk gennem dem, som kræver tvungen Nedskæring.

Er Offerviljen lige saa stor, hvis det kun er Tyskerne det gælder?
Den Hjælp, der ydes det sultende Europa, kommer ikke Tyskerne til gode, er det blevet officielt erklæret. Det kan derfor kun være af teoretisk og navnlig psykologisk Interesse, når Gallup har stillet alle de adspurgte et sidste Spørgsmaalet, nemlig om deres Standpunkt er det samme, hvis det udelukkende var Tyskland, der skulde hjælpes.

Her staaer Standpunkterne stejlere overfor hinanden. Når man ser bort fra de 12 pct., der ikke ved, hvad de skal svare, viser det sig, at for knapt to Trediedels (63 pct.) spiller Spørgsmaalet ingen Rolle, medens over en Tredicdel (37 pct.) vilde se anderledes paa Hjælp til Tyskland alene.

For at faa lidt nærmere Rede paa disse to Standpunkter maa man ty til Kommentarerne; og trækker først nogle af Nej-Svarene frem. Her er der to Argumenter, der stadig gaar igen - et rent hadbetonet Udtryk, der er det hyppigst forekommende og bunder i, at de har pint og plæget os for meget, og en Fremhævelse af de hundredetusindvis af Flygtninge, vi føder i Øjeblikket. "Nej", siger en Husmoder, "saa stort et Menneske tror jeg alligevel ikke, jeg er", "De Asener skal helst udø". "De kan faa et Spark i R....., kan de". "Nej - selvom det er Synd, men Hadet er for stort."

Det forsonligere Standpunkt fremkalder dog forholdsvis mange flere Kommentarer. Adskillige mener, at der kommer ikke godt af ondt, og at i hvert Fald Civile og navnlig Kvinder og Børn burde hjælpes. "Vi er allesammen Mennesker", er en hyppigt forekommende Replik. "Hvor der sultes, bør der hjælpes", er Summen af mange Udtalelser, og særlig Kvinderne kredser stadig om Børnene. Og endelig tils slut et "Ved ikke" Svar: "Det er strengt, naar et Folk lider Nød, enten det er Fjende eller Ven".

World copyright
og Dansk Gallup Institut.